

***Statenstuk* 2004-116**

Wijziging van de reglementen van de waterschappen inzake hun taken

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Milieu, Water en Groen op 22 maart 2004
- provinciale staten op 21 april 2004
- fatale beslisdatum: n.v.t.

Voorgestelde status: **B-stuk**

Behandeld door de heer J. Kuiper, telefoonnummer (0592) 36 58 95

Portefeuillehouder: de heer S.B. Swierstra

Inleiding

In artikel 15a van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO) is bepaald dat de zuivering van stedelijk afvalwater geschiedt in een inrichting voor de zuivering van rioolwater in beheer bij een waterschap, dan wel in exploitatie bij een rechtspersoon die door het bestuur van het waterschap met die zuivering is belast.

Met het oog op een doelmatig gebruik van rioolzuiveringsinstallaties wordt door waterschappen mede afvalwater gezuiverd dat afkomstig is uit delen van beheersgebieden van aangrenzende waterschappen. Deze praktijk bestaat al jaren. Ondanks deze praktijk en genoemde wettelijke bepaling heeft het Ministerie van Financiën zich voorgenomen de zuivering van dit gebiedsoverschrijdend afvalwater voortaan te gaan belasten met BTW. Alleen als het waterschap optreedt als overheid, is dienstverlening niet belast met BTW. Van een optreden als overheid is in principe sprake als het waterschap bij de uitvoering van haar overheidstaak handelt in het kader van de in het reglement opgedragen taken. Het Ministerie van Financiën heeft aangegeven dat BTW-heffing achterwege kan blijven, mits de reglementen voor 1 juli 2004 zijn aangepast.

Advies

Besluiten tot wijziging van de reglementen van de waterschappen inzake hun taakomschrijving.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Beheersing van de lokale lasten.

Argumenten

Hiermee wordt een aanzienlijke kostenverhoging voorkomen

Het met BTW gaan belasten van gebiedsoverschrijdend afvalwater zou een aanzienlijk kostenverhogend effect hebben op de zuivering van afvalwater. Zowel vanuit het oogpunt van een doelmatige zuivering als de beheersing van de lokale lasten zou dit een ongewenste ontwikkeling zijn.

Uitvoering

Tijdsplanning

Inwerkingtreding van het voorstel per 1 juli 2004.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

N.v.t.

Extern betrokkenen

De provincies Groningen, Overijssel en Fryslân en alle waterschappen. Het Rijk voor wat betreft de goedkeuring.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Geen.

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 24 februari 2004
Kenmerk: 8/6.4/2004001625

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter
J.D. Nauta, secretaris

mh/coll.

Afvalwater en BTW

In artikel 15a van de WVO is bepaald dat het zuiveren van stedelijk afvalwater dient te geschieden in een inrichting voor de zuivering van rioolwater in beheer bij een waterschap. In artikel 4 van de reglementen voor de waterschappen is de zorg voor het waterkwaliteitsbeheer aan de waterschappen opgedragen. Voorts is in het vierde lid van artikel 4 van de reglementen bepaald dat ten behoeve van een doelmatige uitoefening van grootschalige taakonderdelen met een of meer geheel of gedeeltelijk in de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel gelegen waterschappen moet worden samengewerkt.

Ondanks deze wettelijke voorschriften is het Ministerie van Financiën (lees: de Belastingdienst) van mening dat de zuivering van stedelijk afvalwater uit beheersgebieden van aangrenzende waterkwaliteitsbeheerders geen overheidstaak is. De Belastingdienst gaat ervan uit dat de dienstverlening door het ene waterschap voor het andere waterschap als een ondernemingshandeling is aan te merken, waardoor de heffing van BTW als hoofdregel aan de orde is. Alleen als het waterschap optreedt als overheid, is dienstverlening nooit belast met BTW. Van een optreden als overheid is in principe sprake als het waterschap bij de uitvoering van haar overheidstaken handelt in het kader van het voor haar geldende specifieke juridische regime. Een overheidstaak kan bij wet zijn opgedragen, maar er zijn ook "natuurlijke" overheidstaken. Dit zijn taken waarvoor weliswaar geen wetsopdracht bestaat, maar die naar hun aard uitsluitend door publiekrechtelijke lichamen worden uitgevoerd.

De redenering van de Belastingdienst is dat de zuivering van stedelijk afvalwater binnen het beheergebied van het waterschap een overheidstaak is. Het zuiveren van grensoverschrijdend stedelijk afvalwater is dit niet, tenzij deze taak expliciet als zorgtaak aan het waterschap wordt opgedragen. Reden waarom wij u voorstellen de zuivering van grensoverschrijdend stedelijk afvalwater expliciet in de Reglementen voor de waterschappen Hunze en Aa's, Noorderzijlvest, Reest en Wieden en Velt en Vecht op te nemen. Al deze waterschappen hebben te maken met grensoverschrijdend afvalwater.

Naast de zuivering van grensoverschrijdend stedelijk afvalwater, wordt er door de waterschappen op meer onderdelen samengewerkt. Ook voor deze activiteiten zou er dus in de optiek van de Belastingdienst sprake kunnen zijn van dienstverlening. Indien ook deze activiteiten niet als een overheidstaak worden aangemerkt, is BTW-heffing de regel.

In goed overleg met de buurprovincies en de waterschappen is afgesproken om ook de volgende activiteiten als expliciete zorgtaak aan de waterschappen op te dragen.

1. De verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden, hieronder mede begrepen de doelmatige uitoefening van deze taakonderdelen met een of meer waterschappen.
2. De aan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen.

Let wel

Met de grootst mogelijke zorgvuldigheid is gekeken naar de taakonderdelen die in samenwerking met een of meer waterschappen worden uitgevoerd en die naar onze opvatting expliciet als zorgtaak aan de waterschappen moeten worden opgedragen. Dit laat echter onverlet dat de belastinginspecteur het laatste woord heeft. Als hij van mening is dat de expliciet opgedragen grensoverschrijdende activiteiten leiden tot concurrentievervalsing, kan hij alsnog besluiten deze activiteiten aan BTW-heffing onderhevig te laten zijn.

Procedure

De waterschappen Hunze en Aa's, Noorderzijlvest, Reest en Wieden en Velt en Vecht zijn interprovinciale waterschappen. Voor het wijzigen van de reglementen zijn de provincies Groningen, Fryslân, Overijssel en Drenthe bevoegd. De waterschappen hebben te kennen gegeven af te zien van het overleg ex artikelen 3 en 4, als bedoeld in de Waterschapswet, over het bijgevoegde ontwerpbesluit.

Het ontwerpbesluit heeft van 12 januari tot en met 9 februari 2004 ter inzage gelegen. Gedurende die termijn konden belanghebbenden bedenkingen indienen. Er zijn geen bedenkingen ingediend.

Na vaststelling van het besluit door provinciale staten van Groningen, Fryslân, Overijssel en Drenthe zal dit besluit ter goedkeuring worden gestuurd aan de minister van verkeer en waterstaat.

Tijdelijke referendumwet

De reglementswijzigingen zijn op basis van de Tijdelijke referendumwet referendabel. Dit houdt onder meer in dat de Referendumverordening zes weken na publicatie van kracht gaat om de burgers de mogelijkheid te geven een referendum aan te vragen.

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 24 februari 2004, kenmerk 8/6.4/2004001625;

gelet op artikel 133 van de Grondwet, hoofdstuk IX van de Provinciewet, de artikelen 3, 4 en 6 van de Waterschapswet en artikel 22 van de Tijdelijke referendumwet;

BESLUITEN:

I. artikel 4 van het Reglement voor het waterschap Hunze en Aa's als volgt opnieuw vast te stellen.

Artikel 4

1. De taak van het waterschap is de waterstaatkundige verzorging van zijn gebied, voorzover deze taak niet bij andere publiekrechtelijke lichamen berust.
2. Deze taak omvat de zorg voor:
 - a. primaire waterkeringen, als bedoeld in de Wet op de waterkering, in het taakgebied dat is aangegeven op de in artikel 2, tweede lid, genoemde kaart;
 - b. waterhuishouding, voorzover het betreft het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, hieronder mede begrepen:
 1. de met het kwantiteitsbeheer samenhangende regeling van de freatische grondwaterstand;
 2. de aan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen;
 - c. de zuivering van stedelijk afvalwater, hieronder mede begrepen:
 1. het stedelijk afvalwater dat afkomstig is vanuit het beheersgebied van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder en dat krachtens artikel 15a, eerste lid, van de WVO om doelmatigheidsredenen wordt gezuiverd op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap;
 2. de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden; hieronder mede begrepen de doelmatige uitoefening van deze taakonderdelen met een of meer waterschappen;
 - d. vaarwegen, voorzover deze zorg bij de inwerkingtreding van dit reglement bij de waterschappen Dollardzijlvest, Emszijlvest (gedeeltelijk) en Hunze en Aa berustte.
3. De in onderdeel b, onder 2, genoemde taakonderdelen kunnen uit doelmatigheidsoverwegingen met een of meer waterschappen worden uitgeoefend.
4. De uitoefening van de taak en de taakonderdelen, bedoeld in het eerste en tweede lid, is gericht op integraal waterbeheer. In dit kader behartigt het waterschap de waterstaatkundige belangen. Andere daarmee verbonden belangen kunnen door het waterschap worden meegewogen, tenzij daarin is voorzien bij of krachtens wet.
5. Het waterschap werkt ten behoeve van een doelmatige uitoefening van grootschalige taakonderdelen samen met een of meer geheel of gedeeltelijk in de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel gelegen waterschappen. Het waterschap gaat daartoe een regeling aan.

Toelichting op artikel 4

De waterschappen hebben tot taak de waterstaatkundige verzorging van hun gebied. Deze taak omvat in de regel de zorg voor de waterkering, de zorg voor het oppervlaktewaterkwantiteitsbeheer en de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. De zuivering van het stedelijk afvalwater vormt een bestanddeel van de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. Het zuiveren van stedelijk afvalwater is op grond van de per 1 juli 2002 gewijzigde WVO als publieke taak aan de waterschappen opgedragen. Hiermee volgt de WVO de situatie zoals deze in de praktijk al geruime tijd bestaat.

Met de aanpassing van het reglement door toevoeging van onderdeel c wordt aangesloten op de nieuwe terminologie van de WVO, zodat dit taakonderdeel ook in het reglement van het waterschap als publieke taak is opgenomen en een wettelijke grondslag krijgt.

Daarnaast zijn de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden als taakonderdelen opgenomen, alsmede de aan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen.

Omdat vooral op de taakonderdelen verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden uit doelmatigheid samengewerkt zal moeten worden, is het derde lid nadrukkelijk opgenomen.

De voorgeschreven samenwerking, genoemd in het vijfde lid, is opgenomen bij de oprichting van de waterschappen, omdat door de vorming van all-inwaterschappen de beheersgebieden met betrekking tot het zuiveringsbeheer werden verkleind en samenwerking noodzakelijk wordt geacht.

Deze bepalingen laten onverlet de bevoegdheid van de waterschappen ook op andere terreinen samenwerkingsregelingen aan te gaan;

II. artikel 4 van het Reglement voor het waterschap Noorderzijlvest als volgt opnieuw vast te stellen.

Artikel 4

1. De taak van het waterschap is de waterstaatkundige verzorging van zijn gebied, voorzover deze taak niet bij andere publiekrechtelijke lichamen berust.
2. Deze taak omvat de zorg voor:
 - a. primaire waterkeringen, als bedoeld in de Wet op de waterkering, in het taakgebied dat is aangegeven op de in artikel 2, tweede lid, genoemde kaart;
 - b. waterhuishouding, voorzover het betreft het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, hieronder mede begrepen:
 1. de met het kwantiteitsbeheer samenhangende regeling van de freatische grondwaterstand;
 2. de aan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen;
 - c. de zuivering van stedelijk afvalwater, hieronder mede begrepen:
 1. het stedelijk afvalwater dat afkomstig is vanuit het beheersgebied van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder en dat krachtens artikel 15a, eerste lid, van de WVO om doelmatigheidsredenen wordt gezuiverd op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap;
 2. de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden; hieronder mede begrepen de doelmatige uitoefening van deze taakonderdelen met een of meer waterschappen;
 - d. vaarwegen, voorzover deze zorg bij de inwerkingtreding van dit reglement bij de waterschappen Noorderzijlvest en Eemshoek (gedeeltelijk) berustte.

3. De in onderdeel b, onder 2, genoemde taakonderdelen kunnen uit doelmatigheidsoverwegingen met een of meer waterschappen worden uitgeoefend.
4. De uitoefening van de taak en de taakonderdelen, bedoeld in het eerste en tweede lid, is gericht op integraal waterbeheer. In dit kader behartigt het waterschap de waterstaatkundige belangen. Andere daarmee verbonden belangen kunnen door het waterschap worden meegewogen, tenzij daarin is voorzien bij of krachtens wet.
5. Het waterschap werkt ten behoeve van een doelmatige uitoefening van grootschalige taakonderdelen samen met een of meer geheel of gedeeltelijk in de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel gelegen waterschappen. Het waterschap gaat daartoe een regeling aan.

Toelichting op artikel 4

De waterschappen hebben tot taak de waterstaatkundige verzorging van hun gebied. Deze taak omvat in de regel de zorg voor de waterkering, de zorg voor het oppervlaktewaterkwantiteitsbeheer en de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. De zuivering van het stedelijk afvalwater vormt een bestanddeel van de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. Het zuiveren van stedelijk afvalwater is op grond van de per 1 juli 2002 gewijzigde WVO als publieke taak aan de waterschappen opgedragen. Hiermee volgt de WVO de situatie zoals deze in de praktijk al geruime tijd bestaat. Met de aanpassing van het reglement door toevoeging van onderdeel c wordt aangesloten op de nieuwe terminologie van de WVO, zodat dit taakonderdeel ook in het reglement van het waterschap als publieke taak is opgenomen en een wettelijke grondslag krijgt.

Daarnaast zijn de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden als taakonderdelen opgenomen, alsmede de aan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen.

Omdat vooral op de taakonderdelen verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden uit doelmatigheid samengewerkt zal moeten worden, is het derde lid nadrukkelijk opgenomen.

De voorgeschreven samenwerking, genoemd in het vijfde lid, is opgenomen bij de oprichting van de waterschappen, omdat door de vorming van all-inwaterschappen de beheersgebieden met betrekking tot het zuiveringsbeheer werden verkleind en samenwerking noodzakelijk wordt geacht.

Deze bepalingen laten onverlet de bevoegdheid van de waterschappen ook op andere terreinen samenwerkingsregelingen aan te gaan;

- III. artikel 4 van het Reglement voor het waterschap Reest en Wieden als volgt opnieuw vast te stellen.

Artikel 4

1. De taak van het waterschap is de waterstaatkundige verzorging van zijn gebied, voorzover deze taak niet bij andere publiekrechtelijke lichamen berust.
2. Deze taak omvat de zorg voor:
 - a. primaire waterkeringen, als bedoeld in de Wet op de waterkering, in het taakgebied dat is aangegeven op de in artikel 2, tweede lid, genoemde kaart;

- b. waterhuishouding, voorzover het betreft het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, hieronder mede begrepen:
 1. de met het kwantiteitsbeheer samenhangende regeling van de freatische grondwaterstand;
 2. de aan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen;
 - c. de zuivering van stedelijk afvalwater, hieronder mede begrepen:
 1. het stedelijk afvalwater dat afkomstig is vanuit het beheersgebied van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder en dat krachtens artikel 15a, eerste lid, van de WVO om doelmatigheidsredenen wordt gezuiverd op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap;
 2. de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden; hieronder mede begrepen de doelmatige uitoefening van deze taakonderdelen met een of meer waterschappen;
 - d. vaarwegen, voorzover deze zorg bij de inwerkingtreding van dit reglement bij het waterschap berustte.
3. De in onderdeel b, onder 2, genoemde taakonderdelen kunnen uit doelmatigheidsoverwegingen met een of meer waterschappen worden uitgeoefend.
 4. De uitoefening van de taak en de taakonderdelen, bedoeld in het eerste en tweede lid, is gericht op integraal waterbeheer. In dit kader behartigt het waterschap de waterstaatkundige belangen. Andere daarmee verbonden belangen kunnen door het waterschap worden meegewogen, tenzij daarin is voorzien bij of krachtens wet.
 5. Het waterschap werkt ten behoeve van een doelmatige uitoefening van grootschalige taakonderdelen samen met een of meer geheel of gedeeltelijk in de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel gelegen waterschappen. Het waterschap gaat daartoe een regeling aan.

Toelichting op artikel 4

De waterschappen hebben tot taak de waterstaatkundige verzorging van hun gebied. Deze taak omvat in de regel de zorg voor de waterkering, de zorg voor het oppervlaktewaterkwantiteitsbeheer en de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. De zuivering van het stedelijk afvalwater vormt een bestanddeel van de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. Het zuiveren van stedelijk afvalwater is op grond van de per 1 juli 2002 gewijzigde WVO als publieke taak aan de waterschappen opgedragen. Hiermee volgt de WVO de situatie zoals deze in de praktijk al geruime tijd bestaat. Met de aanpassing van het reglement door toevoeging van onderdeel c wordt aangesloten op de nieuwe terminologie van de WVO, zodat dit taakonderdeel ook in het reglement van het waterschap als publieke taak is opgenomen en een wettelijke grondslag krijgt.

Daarnaast zijn de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden als taakonderdelen opgenomen, alsmede de wateraan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen.

Omdat vooral op de taakonderdelen verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden uit doelmatigheid samengewerkt zal moeten worden is het derde lid nadrukkelijk opgenomen.

De voorgeschreven samenwerking, genoemd in het vijfde lid, is opgenomen bij de oprichting van de waterschappen, omdat door de vorming van all-inwaterschappen de beheersgebieden met betrekking tot het zuiveringsbeheer werden verkleind en samenwerking noodzakelijk wordt geacht.

Deze bepalingen laten onverlet de bevoegdheid van de waterschappen ook op andere terreinen samenwerkingsregelingen aan te gaan;

IV. artikel 4 van het reglement voor het Velt en Vecht als volgt opnieuw vast te stellen.

Artikel 4

1. De taak van het waterschap is de waterstaatkundige verzorging van zijn gebied, voorzover deze taak niet bij andere publiekrechtelijke lichamen berust.
2. Deze taak omvat de zorg voor:
 - a. de waterhuishouding, voorzover het betreft het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater, hieronder mede begrepen:
 1. de met het kwantiteitsbeheer samenhangende regeling van de freatische grondwaterstand;
 2. de aan en -afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen;
 - b. de zuivering van stedelijk afvalwater, hieronder mede begrepen:
 1. het stedelijk afvalwater dat afkomstig is vanuit het beheersgebied van een aangrenzende waterkwaliteitsbeheerder en dat krachtens artikel 15a, eerste lid, van de WVO om doelmatigheidsredenen wordt gezuiverd op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap;
 2. de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden;
3. de in onderdeel b, onder 2, genoemde taakonderdelen kunnen uit doelmatigheidsoverwegingen met een of meer waterschappen worden uitgeoefend.
4. De uitoefening van de taak en de taakonderdelen, bedoeld in het eerste en tweede lid, is gericht op integraal waterbeheer. In dit kader behartigt het waterschap de waterstaatkundige belangen. Andere daarmee verbonden belangen kunnen door het waterschap worden meegewogen, tenzij daarin is voorzien bij of krachtens wet.
5. Het waterschap werkt ten behoeve van een doelmatige uitoefening van grootschalige taakonderdelen samen met een of meer geheel of gedeeltelijk in de provincies Groningen, Drenthe en Overijssel gelegen waterschappen. Het waterschap gaat daartoe een regeling aan.

Toelichting op artikel 4

De waterschappen hebben tot taak de waterstaatkundige verzorging van hun gebied. Deze taak omvat in de regel de zorg voor de waterkering, de zorg voor het oppervlaktewaterkwantiteitsbeheer en de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. De zuivering van het stedelijk afvalwater vormt een bestanddeel van de zorg voor het oppervlaktewaterkwaliteitsbeheer. Het zuiveren van stedelijk afvalwater is op grond van de per 1 juli 2002 gewijzigde WVO als publieke taak aan de waterschappen opgedragen. Hiermee volgt de WVO de situatie zoals deze in de praktijk al geruime tijd bestaat. Met de aanpassing van het reglement door toevoeging van onderdeel c wordt aangesloten op de nieuwe terminologie van de WVO, zodat dit taakonderdeel ook in het reglement van het waterschap als publieke taak is opgenomen en een wettelijke grondslag krijgt.

Daarnaast zijn de verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden als taakonderdelen opgenomen, alsmede de aan- en afvoer van oppervlaktewater van en naar aangrenzende waterschappen.

Omdat vooral op de taakonderdelen verwerking van primair zuiveringsslib, het ontwateren van zuiveringsslib, de eindverwerking van zuiveringsslib en laboratoriumwerkzaamheden uit doelmatigheid samengewerkt zal moeten worden, is het derde lid nadrukkelijk opgenomen.

De voorgeschreven samenwerking, genoemd in het vijfde lid, is opgenomen bij de oprichting van de waterschappen, omdat door de vorming van all-inwaterschappen de beheersgebieden met betrekking tot het zuiveringsbeheer werden verkleind en samenwerking noodzakelijk wordt geacht.

Deze bepalingen laten onverlet de bevoegdheid van de waterschappen ook op andere terreinen samenwerkingsregelingen aan te gaan;

V. de besluiten onder I tot en met IV op 1 juli 2004 in werking te laten treden.

Assen, 21 april 2004

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

mh/coll.